

upravičeno, tedaj bi se imela popolna akrostihida glasiti: »An Pauschek und seine Chorwölf«. —

To bodi v dopolnilo in potrdilo razlage na 379. str. Lj. Zvona (XVII. 1.).
L. P.

Matica hrvatska je razposlala svoj književni dar za leto 1897. Za letni donesek treh goldinarjev dobodo članovi letos te-le knjige.

1. Kučera Oton. Vrieme. Crstice iz meteorologije. Sa 113 slika i 6 karata. VIII. 352 str. vel. 8°. — Meteorologija zanima ljudi, ker je vreme zvezano z vsakdanjim življenjem posebno nekaterih stanov, n. pr. brodarjev, kmetov, v novejšem času zlasti tudi turistov i. dr. Meteorologija je v širjem smislu nauk o fiziki atmosfere, v ožjem pa nauk o uporabi občnih zakonov na vprašanje o vremenskih premenah. Resultate tega nauka tolmači pisec v poljudni odeji, zanimivo in poučno za vsakoga, tudi za nestrokovnjaka. Pisec razpravlja o vzduhu (zraku), o toplini, o tlaku topline, o vodi v zračnem oceanu, o gibanju zračnega oceana, o svetlobi v njem in končno o pogajanju vremena.

2. Vjekoslav Klaić. Bribirski knezovi od plemena Šubić do godine 1347. VIII. 176 str. 8°. — Znani zgodopisec popisuje glasovito pleme Šubićev, ki se je odlikovalo kot nositelj županske časti bribirske in potem fevdalno-kneževske časti do one dobe, ko so knezi bribirski morali ogrskemu kralju Ljudevitu I. l. 1347. odstopiti svojo trdnjavo Ostrovico in jo zameniti za grad Zrin v »Slovinski zemlji«. — Pisatelj želi podati svojim rojakom še zgodovino tega plemena od one dobe, ko so se izpremenili v Zrinske v Zrinu in pozneje v Medmurju, toda obljubiti tega ne more.

3. Pinter Robert. Njemačka književnost do smrti Goetheove. XVI. 456 str. 8°. V vvodu pravi pisatelj, ki je sestavil svoje delo na rezultatih najboljših nemških književnih povestnic, da se je trudil spisati književno zgodovino v zvezi s politično in kulturno zgodovino nemško in obče evropsko, in da je presojal estetiško vrednost pesniških del ne z izključno modernega stališča, ampak objektivno z obzirom na kulturo in estetiške nazore onega časa, v katerem so pesniška dela postala.

4. Šenoa, sabrane pripovedi. Svezak osmi. 380 str. — Ta zvezek prinaša povesti »Prosjak Luka« in »Branka«. — Šenoine povesti so tako ljubke, da bodo izvestno ugajale tudi onim čitateljem, ki dajejo sicer prednost novi struji leposlovja.

8. Turgenjev Ivan S. Izabrane pripovedi. Svezak treći. 416 str. — Ta zvezek prinaša »Lovčeve bilješke«, katere je prevedel Marko Divković. Mnogim Slovencem bode ta prevod razumljivejši od slovenskega prevoda Remčevega, katerega je izdala Matica Slovenska.

6. Fürst Ida. »Kraljević Radovan«. Tragedija. 76 str. — Snov je vzeta iz hrvaške zgodovine l. 1091. — Na pozornici sicer igra ni dosegla posebnega uspeha.

7. Osman — Aziz. Bez svrhe. Slika iz života. 204 str. 8°. Pisatelja rišeta — kakor tudi že v nekaterih drugih slikah iz življenja — mohamedovski živelj v Bosni-Hercegovini, ki mora propasti spričo ukočenosti in brezbriznosti tobožnjih izobražencev, hodž in imamov našproti zahtevam moderne kulture.

8. Novak Vjenceslav. Dvie pripovedi. 160 str. — Daroviti pisec podaja v povesti »Francuzovo razkuće« sliko iz hrvaškega Primorja, v

drugi povesti »Što je krivo« pa riše uradnika, kateremu je vršenje službe neusmiljena brezobzirnost.

9. Tresić Pavičić dr. A. Simeon Veliki. Tragedija u pet činova. 154 str. — Tragedija je napisana v stihih. Dejanje se dogaja v Bolgarski, pred ozidjem carigrajskim in v Hrvaški od l. 924. do l. 927. Na koncu so pridane osnovne ideje in povestna snov te tragedije. Tragedija prikazuje velikega cara bolgarskega Simeona, ki je na žalost padel v boju s Hrvati, a da jih je premagal, bi bil postal Karel Veliki južnega Slovanstva.

10. Miler Ferdo. Tri vesele igre. 156 str. — Igram je naslov: »Stričeva oporoka«, »Prva kiša«, »Začarani ormar«. — Nekatero igre tega pisatelja so se predstavljale na zagrebškem odru ter so našle prijaznega sprejema.

Kot založni knjigi je izdala Matica ter ju morejo dobiti nje člani za znižano ceno 1 gld., oziroma 40 kr. — dva prevoda:

11. Cezar. Galski i gradjanski rat. Preveo, uvod i bilješke napisao Kol. Rac. XXXVI. + 346 str. in

12. Platon i Xenophon: Symposion. Preveo, uvod i bilješke napisao Fr. Petračić. VIII + 148 str.

Druga knjiga Hrvatskih narodnih pjesama. Dio prvi. »Junačke pjesme« (za članove je cena 1 gld. 50 kr.), uredio dr. Stjepan Bosanac, še ni dotiskana in se okolo 1. aprila razpošlje naročnikom.

Uprava »Matice hrvatske« prosi lanske članove Matičine, katerih se znaten broj letos še ni prijavil in svojih doneskov plačal, da to blagovole vsaj do konca meseca marcija storiti. Ako pomislimo, da pripadajo člani Matice takemu sloju narodovemu, da lahko utrpe brez posebne žrtve letni donesek treh goldinarjev, in da dobe zato izbornih poučnih in zabavnih knjig 160 tiskanih pol, tako da pride na en krajcar prinosnine 11 tiskanih strani, tedaj se sme Matica po pravici nadejati, da se vsi lanski člani požurijo ter vplačajo svoje doneske, in da se oglase tudi novi člani, ki se še vedno sprejemajo za leto 1897., dokler je knjig na razpolago. Slovenske čitatelje pa vnovič pozivljemo, da se za ta mali denar okoristijo z ugodno priliko ter si pridobijo zabave in pouka in se obnem izvežbajo v prelepem, našem tako sorodnem jeziku hrvaškem, katerega bi moral vsaki izobraženi Slovenec ne samo čitati nego tudi govoriti.

P.

Slovensko gledališče. Edina novost, ki smo jo videli meseca januarja na našem odru, je Brachvoglova žaloigra »Narcis«.

»Narcis« je bil spisan leta 1856. Dočim Brachvogel s prejšnjimi dramatičnimi poskusi ni imel sreče, si je pridobil s tem proizvodom hkrati svetovno slavo.

Dejanje te igre nima zgodovinske podlage, ves proizvod je zgrajen na neistinitih premisah. Res je sicer, da je Jeanne Antoinette Poisson, poznejša markiza de Pompadour, mogočna favoritinja Ludovika XV., imela moža, a razmerje med njim in njo je bilo docela drugo, nego nam je slika Brachvogel v »Narcisu«. Najmanj pa je res, da je on, obupan in na pol blazen, vedno in vedno iskal svojo izgubljeno ženo; saj je on prav dobro vedel, kje je njegova žena in kaj je. Res je temveč, da so ga bili od začetka odstranili iz Pariza, pa da se je tja kmalu spet vrnil ter prevzel posel, pri katerem ga ni mogla doleteti usoda Brachvoglovega Narcisa.